

Alexandru Ioan Cuza (n. 20 martie 1820, Bârlad – d. 15 mai 1873, Heidelberg, Germania) a fost primul domnitor al Principatelor Unite și, ulterior, al statului național România. Domnia lui a început la 24 ianuarie 1859, când a fost ales în același timp ca domn al Moldovei și al Țării Românești, realizându-se astfel Unirea Principatelor Române. Această unire a reprezentat un pas fundamental în consolidarea unei identități comune și în formarea unui stat modern.

Cuza, provenit dintr-o familie boierească, a fost educat atât în țară, cât și în străinătate, având oportunitatea să cunoască ideile liberale și transformările care aveau loc în Europa Occidentală. După unirea politică de la 1859, el a depus eforturi susținute pentru a integra cele două provincii într-o structură unitară. Astfel, a promovat uniformizarea legislației, unificarea sistemelor administrative și introducerea unui aparat de stat modern.

Reformele sale nu au vizat doar organizarea administrativă, ci au avut și un puternic caracter social și economic. Una dintre cele mai cunoscute inițiative a fost secularizarea averilor mănăstirești, care a permis încorporarea pământurilor și resurselor bisericești în patrimoniul statului. Măsura a avut un impact major asupra echilibrului financiar, contribuind la consolidarea bugetului public. O altă reformă esențială a fost reforma agrară din 1864, prin care țăranii au primit dreptul de a ieși din relațiile feudale și de a deveni proprietari pe anumite loturi de pământ. Tot Cuza a încurajat reformarea învățământului, înființând instituții de învățământ modern și susținând răspândirea educației în rândul populației.

Domnia lui Cuza nu a fost lipsită de provocări. Reforme precum cea agrară sau secularizarea averilor mănăstirești au nemulțumit anumite grupuri sociale și au generat tensiuni pe plan intern. În plus, Cuza a adoptat o guvernare uneori autoritară, ceea ce a dus la pierderea sprijinului unei părți a elitelor politice. În cele din urmă, sub presiunea internă a conservatorilor și liberalilor moderați, Cuza a fost silit să abdice la 11 februarie 1866.

Cu toate controverselor, perioada lui Alexandru Ioan Cuza rămâne în istoria românilor ca una a unificării și a transformărilor structurale. El a pus bazele legislative și administrative ale României moderne, influențând decisiv traiectoria viitoare a țării. Reformele introduse pe parcursul domniei sale au avut efecte durabile, atât în domeniul social și economic, cât și în planul politic, pregătind astfel terenul pentru venirea prințului Carol de Hohenzollern și pentru evoluțiile ulterioare care au dus la consolidarea monarhiei constituționale.